

Alpaidis 174

Erkenningsnummer P 802006

België-Belgique

P.B.
3300 Tienen1
2/3954

***Tijdschrift voor
Heemkunde
Folklore
Oudheidkunde***

Alpaidis

Inhoud:

Outgaarden, de volkstelling van 1693 (Dr.P.Kempeneers)

De tweede wereldoorlog (1939-45) (vervolg) (M.Dodion)

*Zo beleefde onze porpspastoor A. Heuysdens de eerste oorlogsdagen van mei 1940
(M.Dodion)*

Het Hoegaardse Gasthuishof (Dr. P. Kempeneers)

Inhoud Alpaidis 2008

Inhoud Familieschoon 2008

Anno XLV nr 174 1/2009
driemaandelijks maart, april, mei

Afgiftekantoor 3300 Tienen 1

Ver. uitg. E. Grooten, Residentie Beatrijs 169, 3300 Tienen

OUTGAARDEN

De volkstelling van 1693

door Dr. P. Kempeneers
Tienen, 18 november 2008

Technische fiche

Over Outgaarden bestaan niet veel historische bronnen. Ook hebben weinige historici of taalkundigen zich met deze kleine gemeente nabij Hoegaarden bezig gehouden. Daarom is de volkstelling van 1693, gedaan in opdracht van Zijne Majesteit, interessant voor deze gemeente.

Het document van de telling bevindt zich in Anderlecht, geklasseerd als Fiscaal Officie nr. 361. Het rijksarchief te Leuven bezit een microfilm in de eigen collectie met het nummer 1386/23. H. Van Isterdael, hoofdarchivaris in Leuven, was zo vriendelijk om het originele document uit Anderlecht te laten overkomen, zodat ik de bundel over Outgaarden in alle rust in Leuven kon lezen. In totaal gaat het slechts om 8 bladzijden.

Vanzelfsprekend is dit unieke document belangrijk voor stamboomonderzoekers die een voorvader hebben die van Outgaarden afkomstig is. Interessant om weten is ook, dat deze gemeente niet altijd bij Zittert-Lummen heeft behoord. Outgaarden vormde vanaf 1807 tot 1922 één gemeente met Zittert-Lummen, maar in 1693 was Outgaarden een gehucht van Hakendover.

In onderstaande tekst neem ik de inhoud van de telling letterlijk over. Om opzoekingen te vergemakkelijken heb ik de verschillende families genummerd. Ook heb ik de afkortingen voluit geschreven. Van de betaalde belastingen noteerde ik enkel de eindsom.

Tekst van de telling

Aendracht in conformiteit van sijne majesteijts vuijtsendinge gedaen binnen outgaerden gehucht van haecqendoúer, desen 3 xbris 1692 coram den heer pastoir, den mijer, steúens ende van cauthen schepenen.

1. Den heer pastoir van outgaerden. Jtem een meijssen. (2 pers) Jtem Jan preuúeneers aut ontrent 21 jaeren. (1 pers) Jtem twee vercken.
2. Den coster onder sittaert lummen woonende. (1pers)
3. Sachareas danneaux hantwercker ende susanna borremans sijne huijsvrouw. Jtem anna maria danneaux hen kint aut ontrent 5 jaeren. (3 pers) Jtem noch twee minderiaeriger kinderen. Jtem een koeij. [De teller vergeet er 2!]

4. Niclaes snijders hantwercker ende anna tritsmans sijne huijsvrouw. Item Johanna catharina snijders hen kint aut ontrent 4 jaeren. Item noch twee minderiariger. Item een vercken. (5 pers)
5. Gonus stockmans pachter ende marie le grand sijne huijsvrouw. Item Jan stockmans hen kint aut ontrent 25 jaeren. (3 pers) Item henrick stockmans aut ontrent 20 jaeren. Item een mejssen. Item twee peerden. Item drij koeij. Item een kalff. Item drij verckens. [De teller vergeet er 2.]
6. Jan emanuel cuijper van sijnen stijle ende christien stockmans sijne huijsvrouw. Item Jaspar emanuel kint aut ontrent elff jaeren. Item margareta ende jacobus emanuel noch jonger. (5 pers) Item anne marie emanuel hen kint aut ontrent drij maenden. Item eenen knecht [later geschrap]. Item een koeij. Item twee verckens. [2 personen vergeten.]
7. Henrick tourdoir hantwercker ende catharien de rits sijne huijsvrouw. Item jaecq tourdoir hen kint aut ontrent een jaer. (3 pers) Item een koeij. Item een vercken. Item een braetvercken.
8. Jan saelmaeckers smet van sijnen stijle ende petronel van elderen sijne huijsvrouw. Item Jan saelmaeckers hen kint aut ontrent 20 jaeren dienende voor cnecht. Item paul saelmaeckers aut 13 jaeren. (5 pers) Item een koeij. Item een kalff. Item een vercken. [1 persoon te veel geteld.]
9. Gooris taelmans cossaert [= kleine landbouwer] ende barbara snijders sijne huijsvrouw. Item machiel van roeij voorkint aut ontrent 12 jaeren. (3 pers) Item noch vier minderiariger kinderen. Item twee peerden [vervangen door één]. Item een veulen. Item een koeij. Item een rint. Item een vercken. Item twee braetverckens. [4 kinderen niet geteld.]
10. Weduwe paul nijs pachtersse. Item elisabeth nijs haer dochter aut ontrent 24 jaeren. Item bartholomeus nijs aut 21 jaeren. Item een mejssen. (4 pers) Item twee cnechten. Item vier peerden. Item een veulen. Item vier koeij. Item een rint. Item twee kalúen. Item 12 verckens. Item 7 braetverckens. [2 knechten vergeten.]
11. Laurent francoijs hantwercker ende catharien iadoels sijne huijsvrouw. Item jaecq francoijs hen kint aut ontrent twee maenden. (3 pers) Item een koeij.
12. Goort van ex hantwercker ende margariet fabriij sijne huijsvrouw sonder kinderen. (2) Item een vercken.
13. Jan strijckwant hantwercker ende anna pierlet sijne huijsvrouw. Item guilliam strijckwant hen kint aut twee jaeren. Item maria anna aut ontrent een jaer. (4 pers) Item een vercken.
14. Henrick das [cossaert, geschrap en vervangen door pauper] ende catharina geets sijne huijsvrouw. Item sibilla das hen kint aut ontrent 20 jaeren. Item francis das aut ontrent 17 jaeren. Item maria das aut elff jaeren. (4 pers) [1 persoon vergeten.]
15. Weduwe van orsmael brauwersse ende doende cleyn trafficq van zeep, saut, smaut etc. Item vincent van orsmael haer kint aut 22 jaeren. Item Johanna marie aut 17 jaeren. Item een mejssen. (4 pers) Item twee koeij. Item twee rinders [vervangen door één]. Item twee verckens.
16. Jan ambroes hantwercker ende catharien roddeart sijne huijsvrouw. Item Johanna ambroes hen kint aut ontrent 13 jaeren. Item noch vier minderiariger. (7 pers) Item een koeij.
17. Niclaes roddeart hantwercker ende anna kinkerbeeck sijne huijsvrouw. Item Johanna roddeart hen kint aut ontrint 12 jaeren. Item noch drij minderiariger. (6 pers) Item een koeij.
18. Niclaes rega ende cecilia tritsmans sijne huijsvrouw pachter ende brauwer. Item henrick rega hen kint aut ontrent twee jaeren. Item Jaspar rega broeder des voorschreúen niclaes aut bouen dye 30 jaeren. Item twee mejssens. Item drij cnechten. (6 pers) [3 knechten

vergeten] Item ses peerden. Item vier koeij. Item twee rinders [vervangen door één]. Item twee kalúen. Item 161 verckens. Item 95 schaepen. Item 30 lammeren.
 19. Peeter pierlet hantwercker ende catharien rotten sijne huijsvrauwe leúende vande taeffel. Item catharien pierleth aut ontrent vijff [geschrapt en vervangen door thien] jaeren. Item marie pierleth aut ontrent vijff jaeren. (4 pers) Item een koeij. Item een kalff.

Somma sommarum facit affgetrocken dye ses gulden vanden heer pastoir 111-5-3 qrt.
 (Getekend) P.F. van Cauthen, en J(?). van Cauthen meyer.

Resultaten

De teller is wel bijzonder slordig te werk gegaan. Hij telde één persoon te veel, maar verder liefst 16 personen te weinig. Als we de subtotalen per bladzijde optellen, komen we aan 75 inwoners voor Outgaarden in 1693. In feite zijn er $16 - 1 = 15$ personen te weinig geteld. Outgaarden telde aldus in werkelijkheid $75 + 15 = 90$ inwoners.

Klapper

Het cijfer verwijst naar het nummer van de familie. In de klapper heb ik de schrijfwijze van de familienamen gemoderniseerd: de ú heb ik vervangen door een v en alle namen kregen een hoofdletter.

Ambroes, Jan 16
 Ambroes, Johanna 16
 Borremans, Susanna 3
 Danneaux, Anna Maria 3
 Danneaux, Sachareas 3
 Das, Francis 14
 Das, Henrick 14
 Das, Maria 14
 Das, Sibilla 14
 De Rits, Catharien 7
 Emanuel, Anne Marie 6
 Emanuel, Jacobus 6
 Emanuel, Jan 6
 Emanuel, Jaspar 6
 Emanuel, Margareta 6
 Fabrijs, Margariet 12
 Francoijs, Jaecq 11
 Francoijs, Laurent 11
 Geets, Catharina 14
 Jadoels, Catharien 11
 Kinkerbeeck, Anna 17
 Koster 2
 Le grand, Marie 5
 Nijs, Bartholomeus 10
 Nijs, Elisabeth 10
 Nijs, Paul 10
 Pastoor 1
 Pierlet, Anna 13
 Pierlet, Peeter 19
 Pierleth, Catharien 19

Pierleth, Marie 19
Preuveneers, Jan 1
Rega, Henrick 18
Rega, Jaspar 18
Rega, Niclaes 18
Roddaert, Catharien 16
Roddaert, Johanna 17
Roddaert, Niclaes 17
Rotten, Catharien 19
Saelmaeckers, Jan 8 (2x)
Saelmaeckers, Paul 8
Snijders, Barbara 9
Snijders, Johanna Catharina 4
Snijders, Niclaes 4
Stockmans, Christien 6
Stockmans, Gonus 5
Stockmans, Henrick 5
Stockmans, Jan 5
Strijckwant, Maria Anna 13
Strijckwant, Guilliam 13
Strijckwant, Jan 13
Taelmans, Gooris 9
Tourdoir, Henrick 7
Tourdoir, Jaecq 7
Tritsmans, Anna 4
Tritsmans, Cecilia 18
Van Cauthen, P.F. 19
Van Elderen, Petronel 8
Van Ex, Goort 12
Van Orsmael (weduwe) 15
Van Orsmael, Johanna Marie 15
Van Orsmael, Vincent 15
Van Roeij, Michiel 9

De tweede wereldoorlog: 1939-45¹

(M.Dodion)

1943

Dinsdag 5 januari 1943

In de nacht heeft men de voorgevel van het stadhuis met goudron besmeurd en er op gedrukt 'Jodenbende-dief-ter dood!' met sikkel en hakenkruis. Hetzelfde geschiedde op andere huizen in de stad, zelfs op het klooster der 'Soeurs N.Dame'. Twee vitrienen werden uitgeslagen van Café Canterbury. In den dag aanhouding van Ch. Opdebeek, Tassin juge, Bauts, enz.

¹ Vervolg van Alpaidis nr.173

Woensdag 6 januari

De zwarthemden kloppen om 1 en om 3 uur nanoen enige burgerjongens af. Zij beschadigen de patronage der Raffinaderij en slagen om 5u30heel het café Moka uit op de Grote Markt.

Zaterdag 13 februari

Engelen tot burgemeester van Tienen genoemd; de verdienstelijke heer Dupont afgezet.

Zaterdag en zondag 13 en 14 februari

Komt de afkondiging dat vele jongelingen tussen 18 en 25 jaar oud tot werkkrachten naar Duitsland zullen opgevorderd worden. Consternatie in vele huisgezinnen. Gebeden in de kerken en rondhalingen in het bisdom voorgeschreven om die stakkers geestelijk en materieel te steunen.

Zondag 21 maart

In al de kerken wordt een bisschoppelijke brief afgelezen als protest tegen de opvorderingen der werkkrachten en de kerkklokken.

Om 2 uur was er reeds een patriotieke groep in St.-Germanustoren bezig 15 klokken van de beiaard af te doen en weg te moffelen.

Dinsdag 23 maart

Deden wij die brave jongens konde dat men nog geen beiaardklokken bedoelde. Wij houden de zaak enigszins stil.

Donderdag 4 april

Ramp te Antwerpen: bombardement op Oude God en Mortsel

Zaterdag 10 april

Een zekere Goris aangesteld als schepen van Tienen

Dinsdag 20 april

10 gekwteste Joden die de trein die hen naar Duitsland voerde hebben kunnen ontvluichten te Roosbek worden opgenomen in het Tiense hospitaal, twee sterven dadelijk; in de vlucht had men hen beschoten, die doet men naar het amigo.

Donderdag 1 juli

De beiaardklokken zijn teruggeplaatst, alleen de rammel ligt ontredderd.

Vrijdag 3 september

Italië capituleert

Vrijdag 3 december

Men haalt de klokken uit de torens van het omliggende en verzamelt ze bij Fuchs (?) te Grimde. Vele diefstallen op ongehoorde manier doen zich voor.

1944

Maandag 3 Januari

De eerste klok wordt uit de O.L.Vrouw-ten-Poelkerk door de Duitsers gestolen en afgelaten. Om 3 uur klinkt het uit het volk 'dieven!', doch Duitse politie verschijnt. Andere klok volgt en

Dinsdag 4 januari

Is het de beurt der grote klok. Er staat weer volk genoeg.

Woensdag 5 januari

Laadt men de drie klokken op wagens en de diefstal is volbracht; Het volk bedekt de klokken met de nationale kleur en bloemen. Al de klokken vn St.-Germanus luidden een laatste vaarwel aan hun vertrekkende zusterklokken; kinderen zingn het nationale lied. Opstoot, de Duitsers verjagen het volk, de klokken vertrekken.

Dinsdag 22 februari

Moord op Crama (?), bediende bij Gilain. Men doodt hem 's avonds voor zijn deur Veldbornestraat.

Vrijdag 25 februari

De postwagen op hetStationsplein overvallen. De postzakken zouden meer dan 1 miljoen frank behouden hebben. Even later, zelfde overval in de Oude Vestestraat op bedienden van de openbare onderstand, 43.000 frank genomen.

Zaterdag 26 februari

Overval op het postkantoor in de Lombardstraat. De postmeester sloeg de daders op de vliucht.

Maandag 3 april

Tien huizen op de Koningin Astridvest moeten onmiddellijk door de bewoners verlaten worden om op bevel voor Duitsers te dienen. Zelfs de doorgng op die vest wordt verboden.

Woensdag 5 april

Het ravitaillement-bureel op de Hinnenmarkt wordt 's middags om halfeen bestolen; zegels en een som geld.

Donderdag 6 april

In de nacht verscheidene aanhoudingen van burgers en om 9 uur leidt men L.Cluckers, L.Grootjans, Deckers, Nizet, Malt...(?) met 2 bedienden van ons bureel nog 7 en 8 april.

Dinsdag 25 april

Om 10u30 voormiddag gewaagt een Engelse vlieger een aanslag te Avendoren Viaducstraat op de ijzerenweg. Drie huizen vernield en een vrouw met kind gedood. Heel een paniek in de stad.

Maandag 3 mei

Alle dagen komen er meer en meer groepen vliegers der verbondenen in de lucht spoken. Bij minste slecht vermoeden huilen de sirenen en loopt iedereen bij dag zowel als bij nacht naar deabri's. In de nacht van maandag op dinsdag rond 12u30 in de verte geweldig en langdurig bombardement. Een ware paniek onder de bevolking.

Woensdag 10 mei

Wij worden weer rond 12u30 's nachts opgeschrikt door geweldig bombardement over Leuven. Wij lopen naar onze schuilplaatsen.

Donderdag 25 mei

Reeds vroeg beweging in de lucht. Rond 11u15 voormiddag bombardement te Tienen, het doel is de ijzerenweg. Meer dan 40 bommen worden geworpen. Iedereen vlucht in kelder en schuiplaatsen. Vele ruiten springen stuk, huizen en daken worden getroffen. Rond 11u33 minuten was het gedaan. Meer dan 200 huizen geknakt, 100 heel onbewoonbaar. De kapel van het stadshospitaal opgeblazen en de heer E.H.Deken Rochette blijft er de slachtoffer in zijn biechtstoel. Raffinaderij getroffen, telt 4 doden; alles samen 13 doden en ongeveer 400 huizen verlaten; de brug van de Hoegaardenstraat gebarsten; in alle straten tot op de Grote Makt ruiten verbrijzeld. De brug op de Gete achter de Griepen ingedrukt verwekt overstroming van de kelders der Hoegaardenstraat-huizen. 't Was oprecht een beroerde dag.

Maandag 29 mei

9 slachtoffers van het bombardement van Tienen begraven in de kliniek. Veel volk. 's Namiddags nog 1 begraafing id. Om 11u lijkdienst voor de Z.E.Heer Rochette, deken, in St.-Germanus. Zijne Eminentie doet de absouten, de kerk is propensvol volk.

Vrijdag 2 juni

Op bevel van wie? Arresteert onze politie burgers van Tienen die langs het centrum fietsen en ontnemt hun rijwiel. Wie zijn fiets niet gewillig afgeeft wordt mishandeld. Van wie gaat dat nu uit?

Donderdag 15 juni

Vanaf een tijd hebben wij nu alle dagen en nachten alerten, de sirenen huilen zowel bij nacht als gedurende de dag. Al de wijken (30) hebben zich ter bevrijding ingericht tegen onverwachte bombardementen. Men heeft publieke abris bijgebouwd. Wat een leven tegenwoordig! Het museumlokaal en beroepsschool voor meisjes maakt plaats voor nieuw hospitaal.

Zondag 18 juni

In de kerken protestbrief van de kardinaal tegen het overvoeren van onze koning en familie naar Duitsland.

Dinsdag 8 augustus

Aanval op zwarthemd Vaautgaerden aan het Sliksteen. De zwarten zullen zich wreken. In de nacht van dinsdag op woensdag worden door hen vermoord Mr. Janssen, Mevr. Moers en A.Guillaume. Verslagenheid onder de bevolking.

Dinsdag 15 oogst

Om 9 en 10u reeds alerten. Rond 11u30 begint het afweergeschut van Bevekom te brommen. Vliegtuigen cirkelen boven de stad. Kwart voor middag blazen de sirenen. Langs alle kanten dagen Engelse en Amerikaanse vliegtuigen op. Bommen vallen, doch de vliegers doelen naar de vliegvelden. Iedereen vlucht naar de schuiplaatsen. Tienen krijgt een tiental bommen. Huizen getroffen Waaibergstraat, 4 doden. Het Vincentiuslokaal geteisterd. Huizen getroffen Cabbeekvest, 2 doden. Op het begijnhof zeven huizen vernield met een vleugel van het Dominikanenklooster, 1 dode. Vele materiële schade in de stad van ruitn en daken.

Vrijdag 25 oogst

Een schrikverwekkende plakbrief is door de zwarten op de pilaren van 't stadhuis aangeplakt. Des anderendaags zijn ze reeds verdwenen, hoe? Wij bezitten een exemplaar op het archief.

Maandag 28 oogst

Van nu af aan spreekt men reeds van de Engelsen en de Amerikanen die de grenzen van België naderen.

Zondag 3 september

Van gister reeds onrust in de stad. Soms is er gedonder van geschut. Er is iets op hand.

Maandag 4 september

Zelfde stemming. Ongeval en granaat in het Café Simons Nieuwstraat

Dinsdag 5 september

De afgelopen nacht is beroerd geweest. Vanaf de lijn Torsinplaats, Lombaardstraat, Capucijnenplaats, kapelstraat naar het zuiden der stad heeft men van 11u tot 1u30 vele troepenpassage gehoord met mitraillegeschut. Vele huizen beschadigd en ruiten verbrijzeld. De onrust is groot. Duitse soldaat is geschoten bij het atheneum dat in de lucht geblazen wordt door de Duitsers. Twee withemden sneuvelen. Diefstallen door Duitsers gepleegd.

Woensdag 6 september

Redelijk kalme nacht. Het volk is vol verwachtingen.

Donderdag 7 september

Redelijk kalme nacht. Geen Duitsers meer te bespeuren. Rond 10u15 voormiddag volksgejuich. Amerikanen doen hun intrede, de beiaard speelt, vlaggen aan alle huizen en op de toren. 't Is feest. Zwarthemden worden opgeleid. Er is een raad op het stadhuis zetelend om deze te oordelen die met de Duits handelden en zwartgezind waren. Van dat soort zijn er velen op de vlucht. Heel de dag gejuich.

Vrijdag 8 september

's Nachts feestviesing en gaat nu voort. Oud stadsbestuur terug aan 't bewind. Om 3 uur namiddag feeststoet met muziek.

Zaterdag 9 september

Men hngt affiches uit voor orde en rust. Men leidt nog gevangenen op. Er komen reeds nieuwe dagbladen.

Maandag 11 september

Slierten vliegeniers trekken over de stad naar richting Duitsland. Om 10 uur begrafenis van luitenant Smets gevallen bij vernieling van het atheneum.

Woensdag 19 september

Opleiding van verraders gaat voort, de gevangenen zitten in afwachting opgesloten in de kazerne. Om 8u30 hevige ontploffing naar de kant van Wulmersom. Men zegt 'een vlieger gevallen'?

Vrijdag 15 september

Om 10u begrafenis Gelpkens, gevallen bij vernieling van het atheneum.

Zondag 17 september

Men verzet het uur met nog een uur achteruit.

Donderdag 21 september

Ontploffing gehoord rond 3u 's nachts; volk opgeschrikt. Tuchtraad zetelt voort stadhuis.

Maandag 16 oktober

Men beweert dat Duitsland vliegende bommen zendt V1 over België.

Vrijdag 20 oktober

Men beweert een vliegebom (sic) gezien te hebben die over Tienen voortbromde naar 't Leuvense.

Zaterdag 28 oktober

Ik heb deze nacht rond 4 uur een vliegende bom persoonlijk zien schuiven over Tienen. Afweergeschut staat rond Tienen opgesteld.

Woensdag 8 november

't Volk heeft schrik van de vliegende bommen en velen stappen terug in hunne kelders.

Zaterdag 11 november

Met luister gevierd. Feestzitting met stoet, enz.

1945

Januari 30

Het volk is enigszins ontgoocheld. Ze hadden van de bevrijding meer verwacht. De ravitaillering ... niets. Wij lijden onder de zwarte markt: 10 frank voor een ei, 450 fr. Voor een kilo boter, enz. Streng winter met veel sneeuw en geen kolen genoeg. Onze bevrijders hadden met Kerstmis de doorbraak in de Ardennen. Een hoop volk bood zich in manifestatie op het stadhuis aan met een opschrift 'Waar blijven de kolen!' De tijd is bitter, de toestand nijpend, men snakt op verbetering.

Februari 9 vrijdag

Rond 3u30 nanoen botsing van Amerikaanse vliegers in de lucht boven Cabbeekvest. Vele ruiten verbrijzeld, daken beschadigd, enz. Er is een dode. Het brandend tuig stortte met zijn bommen in een veld bij Cabbeekvest.

Donderdag 8 maart

Een vliegende bom komt rond 7u 's morgens over Tienen en ontploft bij den ijzernweg achter 't eiland St.Helena. Veel materiële schade en schrik bij de bevolking

Dinsdag 17 april

Ontzetting bij het volk bij het vernemen van het afsterven van president Roosevelt. Ook stierf hedennacht plots onze ereburgemeester Ch.Dejaegher.

Vrijdag 20 april

Plechtige begraafing en dienst om 11u in St.-Germanus van de gefusilleerde held Crab van Tienen; veel volk.

Zaterdag 28 april

Een zevental politieke gevangenen komen 's avonds te Tienen aan uit Duitse gevangenkampen. Zij worden gefeest.

Dinsdag 1 mei

Er is een soort één-Meistoet met meting in het stadstheater.

Maandag 7 mei

De T.S.F. (radiotoestel) verklaart ons rond 5u nanoen de kapitulatie van Duitsland. Volle geestdrift tussen de bevolking. Vlaggen overal. Feest. St.-Germanus luidt 10 minuten lang de doodklokken over Duitsland.

Dinsdag 8 mei

Grote V-dag. Niemand werkt. Om 3u luidt de zegeklok en speelt de beiaard. Feest en concert. Men ontsteekt 's avonds voor de eerste keer het elektrische licht. Om 12 uur 's nachts zegeklok en beiaard. Veel beweging. Alles viert vrede en viktorie.

Woensdag 9 mei

Men fesst voort. De nationale en andere kleuren op huizen en toren.

Donderdag 10 mei

Men feest nog. 's Avonds ontsteekt men vreugdevuren. Uitstap met muziek en volksbal op de Grote Markt.

Zondag 10 juni

Had er op de Grote Markt een plechtig feest plaats ingericht door het stadsbestuur enz. Om 9 en 12 uur voormiddag bloemenhulde op de kerkhoven, om 11u dienst in St.-Germanuskerk. Om 4u op de Grote Markt voor het stadhuis indrukwekkend patriottisch feest, predikatie en muziek, naamafroeping van al de Tiense militairen en burgers tijdens den oorlog gesneuveld.

Zondag 17 juni

De eerste Tienen kermis wordt gevierd. Foor op de Grote Markt als voor de oorlog.

Zondag 1 juli

Plechtige aanstelling van onze achtbare burgemester heer G.Dupont van 3 tot 4u namiddag. Defilé van al de schoolkinderen en maatschappijen der stad. Een welgelukt feest.

Zaterdag 21 juli

Niettegenstaande de moeilijkheden door 's lands vijanden berokkend aan het algemeen welzijn en den voorspoed van België heeft met veel luister het Te Deum plaats in St.-Germanuskerk om 11 uur. Er is veel volk en vele kringen waren gedelegeerd met hunne vlag. Tienen houdt aan zijn koning.

Na het opblazen van de Grote Brug (mei 1940)

Zo beleefde onze parochiepastoor A.Heuysdens de eerste oorlogsdagen van 1940

(M.Dodion)

Bij het afroepen van de diensten voor de week van maandag 13 tot zondag 19 mei 1940 werd in de zondagsmissen op 12 mei het volgende bijgevoegd:

‘De diensten die we daareven hebben afgeroepen, zullen deze week geschieden, indien de omstandigheden het toelaten, zoniet zullen ze uitgesteld worden tot later. Al de goddelijke diensten zullen voorlopig zonder orgel gedaan worden, daar het orgel belet, bij gevaar, het alarmsein te horen. Wij vragen aan de gelovigen hunne kalmte te behouden in deze gevaarvolle ogenblikken, en zich nauwkeurig te schikken volgens de onderrichtingen, welke door het plaatselijk bestuur en de radiouitzendingen worden medegedeeld. Meer dan ooit, is nu het ogenblik gekomen ons vertrouwen te stellen op het Heilig Hart van Jezus en zijne gebenedijde moeder; vurig moeten we bidden, voor de zegepraal van het recht, voor het behoud van ons duurbaar vaderland en zijne heldhaftige verdedigers. Dat eenieder zijn geweten in regel stelle, door een rouwmoedige biecht en vurige Heilige Communie. Wij raden de gelovigen aan ’s avonds in de huiskring de Rozenkrans te bidden en vragen aan de ouders vooral hun kinderen aan te zetten tot het gebed, opdat omwille van hun onschuldige kinderbede, de Heer ons genadig weze.’

Het relaas over de eerste oorlogsdagen zoals pasoor Heuysdens het noteerde:

‘Vrijdag 10 mei 1940 rond halfvijf ’s morgens werden we uit de slap gewekt door een dubbele bomaanval op de vliegplein van Goetsenhoven. Huizen daverden, ruiten rinkelden...Duitse bommenwerpers hadden op die wijze de oorlog tegen ons land begonnen. Algemene verslagenheid!

Na de maandenlange mobilisatie was het nog een verrassing. Mobilisatiepapieren werden in allerhaast uitgedeeld. Rond 10h werd de grote klok gehuid. Algemene mobilisatie! Droevig afscheid van zonen en vaders. Ook de koster Hendrik Willems werd opgeroepen....Gedurende de dag weerklonk schier zonder einde het sireengeluid bij het verschijnen van Duitse vliegers. Wat zal het leger doen op het Albertkanaal? Zullen de forten van Luik het houden? Allerhande onzekere berichten doen weldra de ronde, radiouitzendingen werden gestopt...Winkels werden leeg gekocht en voorraden aangelegd.

Zaterdag 11 mei vigiliedag van Sinksen, veel volk in de kerk. In de dag zijn de laatste reservisten vertrokken. Reeds begint de vlucht der familiën naar de kust en naar Frankrijk, want de berichten klinken ongunstig.

Zaterdagmiddag tijdens de biecht (van 4h tot 5h30) wordt Tienen gebombardeerd, wat een echte paniek bij onze bevolking veroorzaakt.

Rond de avond verschijnen hier verschillende Belgische soldaten van uiteengeslagen regimenten. De vijand is te St.-Truiden? Te Hannut? Niemand weet nog de waarheid. De burgemeester is gevlucht, de leden der plaatselijke burgerwacht zijn gevlucht...ten minste de leiders...de mensen slapen niet...

Sinksen 12 mei! Weinig volk in de twee eerste missen. Intussen zijn hier een vijftigtal Franse soldaten verschenen met enkele tanks en afweergeschut. Zij betrokken het goed van Mr Bail over de kerk en bezetten de brug over de Gete.

Rond 8h 's morgens plaatsen de Franse soldaten hun afweergeschut aan de hoek der Tommestraat-Pastorijstraat. De schepen Mr Van Bever zegt ons dat de Franse overheid verzaakt te evacueren. Dien dag werd geen hoogmis gezongen. Schrijver dezes heeft niet gecelebreerd. In de kerk waren drie mensen komen zien of er te tien uur mis was!

Pastoor en twee onderpastoors hebben zich in burgerkledij gestoken. Zal het gaan zoals in 1914 bij het binnenkomen der Duitse troepen? Voorzichtig zijn is de boodschap. Met enkele benodigdheden verlieten wij de pastorij om onze intrek te nemen bij Jan Bams, plakker wonend in de Fabriekstraat.²

*Jean Bams en echtgenote, onderpastoor Luysterborgs, Georges Bams en pastoor Heuysdens
Ten huize van de familie Bams, Fabriekstraat (nu H.Dotremontstraat) (1942)*

² Bevolkingsregister Hoegaarden, 1931, dl 2/232: Fabriekstraat 14, huisgezin van plafonneur Jean-Baptiste Bams (Hoegaarden 28.07.1895), z. Albert x Marie Eugénie Debroek en gehuwd met J.Vanosmael; hun twee kinderen zijn Gabriëlle (22.04.1923) en Georges Bams (25.10.1926)

Rond de 800 mensen der parochie waren op de vlucht. Rond de tweeduizend waren gaan schuilen te Nerm en te Aalst, waar in 1914 geen soldaat gezien werd.

Enkele Engelse soldaten met tanks en afweergeschut verschijnen op de Plek en verdwijnen een halfuur nadien. Duitse vliegtuigen zijn onafgebroken in de lucht. De bevolking die nog thuis bleef gaat iedere maal schuilen in de kelders.

4h namiddag. Meer en meer geraakt het dorp ledig. Geen mens schier meer te zien. Rond dat uur gaan we met de familie Bams, onderpastoor Luysterborgs³ en onze huisgenoten langs het kerkhof naar de derde kruisweg, baan naar Sluizen. Onderweg ontmoeten wij het gespan van Georges Vandermolen, wagen met vier wielen, planken genageld opzij en boven. We mogen meerijden met familie Vandermolen. Weduwe Goossens-Vandermolen...naar den kruisweg. Daar in de diepe straat blijft de wagen staan. Er is veel ander volk. Daar vervoegt zich met ons onderpastoor Bellemans met meid en hond! 't Was koude wind en gedurig vlogen vliegtuigen boven ons hoofd. Zouden ze niet mitrailleren? We konden daar niet vernachten!

Rond halfacht gingen schrijver en onderpastoor Luysterborgs langs het bosje om naar Aalst om nachtverblijf te zoeken. Dit werd gevonden bij weduwe Zenebergh, Albine Vanhoebroeck⁴. Gans de karavaan werd bijgehaald met pakken en valiezen. Strooi werd bijgelegd in de schuur. Wat later kwam de wagen schuilen bij de gebuur Alexander Gillis⁵.

70 à 80 mensen bevonden zich in de hoeve Zenebergh. Er werd weinig geslapen... 't was koud. 't Kanon bulderde en vliegtuigen ronkten.

Sinksmaandag! Vroeg wakker. Kort toilet. Koffie en dan naar huis, de pastorie. 't Was nodig want reeds werd veel gestolen door Franse soldaten en burgers! Geen levende ziel in 't centrum. Intussen wordt het nieuws verspreid der oproeping van alle weerbare mannen tussen 16 en 35 jaar door de Belgische regering. Vele jongeren vertrekken. Aandoenlijke tonelen. Ook schepenen Van Bever en Hettich vertrekken.

Maandag voormiddag naar de kerk geweest en gecommuniceerd. De ciborie met H.Species (geconsacreerde hosties) gedragen naar het huis van onderpastoor Bellemans. Remonstrans en andere voorwerpen in veiligheid gebracht, tabernakel opengezet. Pyxis met H.Hosties meegenomen naar Aalst. Daar hebben we verscheidene biechten gehoord in de schuur en op de trappen van de patattenkelder gaf schrijver de H.Communie rond de middag. De communicanten waren natuurlijk niet meer nuchter. Tempore belli!

's Middags goed gegeten dank aan onze goede gastvrouw. Veel gepraat, veel gerookt en overal, schier in alle huizen waar groepjes bijezaten werd menig Rozenhoedje gelezen.

In de namiddag trekken vele vluchtelingen per fiets langs de weg van Aalst naar Sluizen. Ook enkele Franse gemotorizeerde eenheden doen hetzelfde.

Rond halfzes een zware knal, de brug over de Gete is gesprongen, de dichts bijgelegen huizen werden daardoor verwoest, vele andere zwaar gehavend.

³ Woonde Grote Plaats, 6 (vanaf 1933, voorheen Doelstraat 18)

⁴ Bevolkingsregister Hoegaarden, 1931, dl 5/919: Nerm 87:

Senebergh Henri (Hoegaarden 01.02.1870-20.03.1939), landbouwer
x Vanhoebroeck Marie Albine (Hoegaarden 14.07.1878), d. Jean Louis en Pierlet M. Octavie
hun kinderen Senebergh Guillaume (Hoegaarden 20.11.1903)
Senebergh M. Adèle (Hoegaarden 14.04.1906)

⁵ Bevolkingsregister Hoegaarden, 1931, dl 5/917: Nerm 85

Gilis Alexander (Hoegaarden 07.11.1893), z. Guillaume en Vandermolen M. Constance
x 10.09.1921 Vermeulen Jeanne Juliette
hun kinderen Gilis Philibert (Hoegaarden 17.06.1923)
Gilis M. Constance (17.06.1923, tweeling) x 31.03.1945 Raddoux Emile
Gilis Georges (Hoegaarden 25.11.1935)

Lang duurt de avond. Mensen staan in groepjes op de straat ondanks het gevaar van zoekende vliegtuigen. Franse soldaten rijden voorbij. Wanneer gaan we de eerste Duitsers zien? Wat gaan ze doen??

't Rozenhoedje wordt gebeden. Alles wordt verduisterd. Sinds dagen hebben we geen licht meer en lamp of kaars geven nog teveel licht voor de zoekende vliegers. Het getal vluchtelingen in Nerm, Aalst en ook in onze hoeve is nog gestegen. Men tracht wat te slapen. Schrijver ligt op een bed (attentie onzer gastvrouw). Het kanon buldert geweldig. Schrapnels ontploffen boven huizen en velden... Rond 1 uur wordt het gevaarlijk te blijven liggen. Allen zijn op en bidden. Er wordt zwaar gebombardeerd. Waar? Van waar? In de vroege morgenduren, gaan we boven den weg eens kijken. Onze kerk staat er nog! Zou ze geleden hebben?

Iedereen is te been. Men verwacht elk ogenblik de eerste Duitse afdelingen. De laatste Franse motors zijn doorgereden. Rond 5 uur 's morgens dinsdag 14 mei verschijnen de eerste Duitse soldaten boven op de Nermse velden. Duitse gemotoriseerde eenheden rijden voorbij, de Duitse troepen zijn in Hoegaarden.!

Mensen komen buiten en praten met Duitse soldaten. Ze zijn beleefd. Correct. Het gevaar is voorbij. Waarom nog langer blijven? Rond 8 uur halfnegen trekken de eerste groepen naar huis. Ook wij met pak en zak.

Onderwegen zien we de eerste uitwerkselen van het bombardement. En de kerk! Helaas, ze was zwaar geteisterd. Een obus had het koor doorboord boven in het hoogaltaar. Ontploft in de kerk werden door luchtverplaatsing de gekleurde ramen deerlijk gehavend. Geen enkele bleef ongedeerd. De ramen van het koor waren schier gans vernietigd, die van de kant van de Pastorijstraat zwaar beschadigd, de andere langs de plekkant minder. Al de ruiten uit de bovenste ramen waren verbrijzeld. Een stuk obus moet den Christus geraakt hebben die boven in 't midden van het koor hing. Het kruisbeeld was gevallen tegen het altaar der meimaand. Kruis in stukken en beeld zwaar beschadigd. Een ander obus boven het gestoelte, kant der Pastorijstraat had de muur doorboord en door ontploffing plafond en muren op talrijke plaatsen geraakt. Door afval van kalk en stenen werd het gestoelte op verschillende plaatsen getroffen. De schilderijen van groot altaar en der twee ingangen der kerk hingen in flarden. Verder zowat overal stukken schrapnel. Het gewelf der sacristij was doorschoten, de obus ontplofte tegen de buitenmuur, de vloer lag vol puin. Droevig beeld van verwoesting! De mensen die nieuwsgierig kwamen kijken weenden. Ook het dak was op verscheidene plaatsen zwaar getroffen en vertoonde menige gapende opening. De buitenmuren vertoonden de sporen van 'n echt bombardement. De ruiten der omliggende huizen lagen in stukken; het huis Rosier, Loriers, Peeters, Luysterborg waren doorschoten. Gelukkig geen ongevallen, daar de bewoners afwezig waren.

Ons eerste werk was de onmiddellijke bestelling van hout, éternite en schaliën, want het dak moest absoluut worden dicht gemaakt. Dit werk werd dan enkelele dagen later begonnen. Wanneer Z.E. de Kardinaal naar onze geteisterde kerk kwam zien, was hij zo gelukkig de reeds begonnen herstelling te kunnen vaststellen. Samen met de E.H. Onderpastoors en enige mensen van goede wil hebben we dan de puinen waarmee de binnenkerk was bezaaid, opgeruimd. Nu moeten de ruiten nog dichtgemaakt. Schrijver dezes, vroeger onderpastoor te Mol, reed met Albert Pardon gespan naar Mol- Gompel en verkreeg er het nodige witte glas om de onderste ramen der kerk dicht te maken. De bovenste ramen werden op vier na, in de vroegeren staat hersteld door Ach. Dendooven specialist van Tienen. Ondertussen lazen we de H. Mis in het huis van E.H. Onderpastoor Bellemans.

Nu begon de binnenkerk er ietwat fatsoenlijk uit te zien, de sacristij werd voorlopig, omdat al de ruiten vernield waren, ondergebracht in het kapittelhuis (de ruimte aan de overkant van de sacristij).

Zondag 19 mei werden er geen H.Missen in de kerk gecelebreerd. Binst diezelfde week hernamen we de goddelijke diensten in de beuk, kapel van O.L.Vrouw, waar het minste ruiten ontbraken.

Zondag 26 mei kreeg weer alles zijn normale gang en kon schrijver dezes onder de missen de glovigen wijzen op den ellendigen toestand hunner vroeger zo mooie kerk en terzelfdertijd een warmen oproep doen om edelmoedigen steun tot herstel der kerk. Aan dezen oproep werd mild beantwoord en dank aan de vele giften en daarbij de toelagen van 's lands wederopbouw konden al de gedane onkosten worden gedekt.

Daar de koster H.Willems krijgsgevangen was in Duitsland, werd het orgel bespeeld, eerst door zijn broer Joseph Willems, vluchteling uit Lanaken; daarna door Camille Dehennin. Tijdens de weekdiensten verving hem, schrijver dezes.

De raming der schade door de oorlog aan de kerk berokkend werd opgemaakt door Joseph Mombaers, plaatselijk landmeter en architect.

De plannen tot volledig herstel, in samenwerking met de provincialen dienst van wederopbouw werden opgemaakt door de Heren Veraert, architecten Brussel. De provinciale commissie gaf aan die plannen haar gunstig advies en dus zou de kerk volledig hersteld worden op 's lands kosten, toen helaas de bezettende overheid verbood met de werken een aanvang te nemen.

En het triomfkruis in de kerk werd deerlijk gehavend tijdens de eerste oorlogsdagen

Hoegaardiers priester of kloosterling vanaf ca.1750⁶

(M.Dodion)

Godts Alphonse (Hoegaarden 26.09.1876-Terhulpen 21.01.1960)

Gewijd te Mechelen	01.06.1901
Leraar te Rebecq	21.09.1901
Leraar aan het Klein Seminarie te Basse-Wavre	07.09.1906
Pastoor te Chaumont	20.01.1910
Pastoor te Maransart	08.04.1927/20.02.1955
Politiek gevangene	07.05.1944/03.09.1944

Zoon van jeneverstoker Henri Godts, 38 jaar en Hélène Marie-Jeanne Wambecq. Dokter J.B.Godts (70 jaar) was getuige bij de aangifte op het gemeentehuis.⁷

Goidts Joseph Henricus Hoegaarden 29.10.1911-20.09.1938

Overleed toen hij seminarist was te Soissons (Fr)

⁶ Vervolg van Alpaidis 172

⁷ Gemeente Hoegaarden, Burgerlijke stand, geboorten, 1876, nr 95

Monsieur Louis GOIDTS:

Monsieur et Madame Paul GOIDTS-DE Wael et leurs enfants Bruno, Marie Marthe, Bernard, Louis et Francis;

Le Capitaine Commandant et Madame Léon GOIDTS-VAN DEN EYNDE et leurs enfants Joseph, Bernadette, Michel, Jean et Luc;

Mademoiselle Alphonsine THEYSKENS;

Le Révérend Père Charles THEYSKENS, Chamoine régulier de Prémontré, Missionnaire au Brésil;

Madame Edouard THEYSKENS-GENICOT, ses enfants, belle fille et petits-enfants;

Le Révérend Monsieur Albéric THEYSKENS, curé à Attenrode;

Monsieur et Madame Joseph THEYSKENS-DE HAES, leur fils et belle-fille;

Monsieur et Madame Clément THEYSKENS-RENAUX, leurs enfants, beaux-enfants et petits-enfants;

Mademoiselle Augusta THEYSKENS;

Le Révérend Père Jules THEYSKENS de la Compagnie de Jésus;

Le Révérend Monsieur Jules GOIDTS curé émérite;

Madame Pierre DOSSCHE-GOIDTS, ses enfants, beaux-enfants et petits-enfants;

Les familles THEYSKENS, GOIDTS, VANDERVELPEN et SCHÄMMEL

ont l'honneur de vous faire part de la perte douloureuse qu'ils viennent d'éprouver en la personne de leur chère et regrettée épouse, mère, belle-mère, grand'mère, sœur, belle-sœur, tante et cousine bien-aimée

Madame Louis Goidts

née Marie - Elisabeth THEYSKENS

Membre de la Ligue du Sacré-Cœur et de la Confrérie des Mères Chrétiennes

née à Rillaer, le 9 février 1879 et pieusement décédée à Hougaerde, le 7 mai 1953, munie des Secours de Notre-Mère la Sainte-Eglise.

Le service funèbre, suivi de l'inhumation aura lieu en l'Eglise paroissiale de Hougaerde le LUNDI 11 MAI, à 10,30 heures

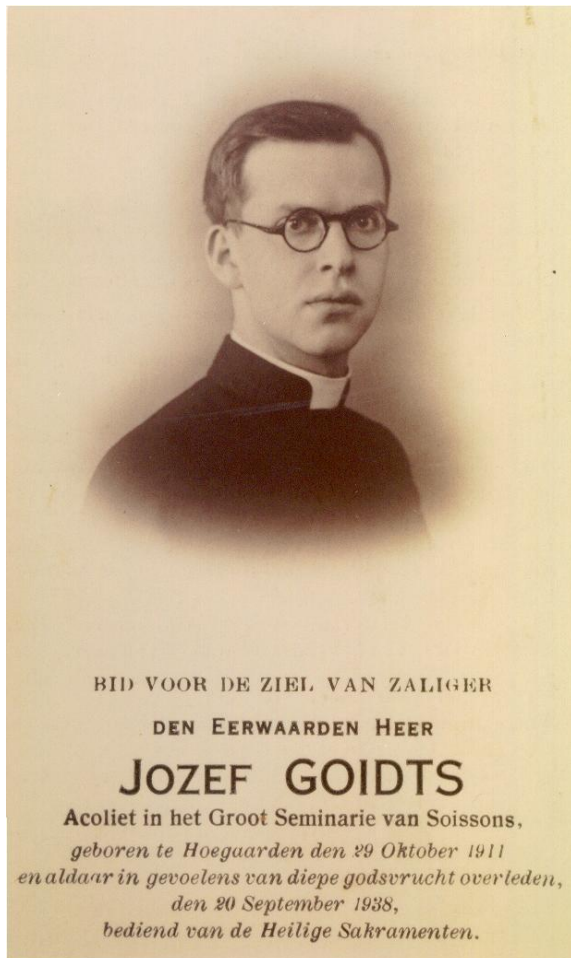
Réunion à la mortuaire, rue du Tir-à-l'Arc, à 10 heures.

Les services des Confréries, seront annoncés ultérieurement.

Miséricordieux Jésus, donnez-lui le repos éternel,

Hougaerde, le 7 mai 1953.

Dotremont-Gillis Hoegaarden

Zoon van Louis Goidts en Maria Theyskens

Zijn moeder Maria Theyskens (Rillaar 1879-1953) was het zevende kind-van de veertien- van Anastasie Vander Velpen (Hoegaarden 1845-1915), zuster van o.a Edouard Vander Velpen (1843-1934). Deze Edouard was te Hoegaarden gehuwd met Clémence Lodewijckx (1865-1938) en was voorzitter van de kerkfabriek vanaf oktober 1922. Zijn jongste zoon Joseph Vander Velpen (Hoegaarden 24.07.1905) zal ook Hoegaardier-priester worden.

Anastasie huwde in 1868 met Evrard Theyskens (Rillaar 1841-1908).

Maria Theyskens nam te Hoegaarden de bloeiende handel in tabak en wijnen over van haar tante Julie Vander Velpen (Hoegaarden 1841-1928), die ongehuwd was gebleven.

Drie broers van Maria Theyskens zullen priester worden gewijd: Charles (1881-1966), als norbertijn te Averbode en missionaris in Brazilië; Albéric (1884-1965) als diocesaan priester en aalmoezenier van de Vlaamse boeren in Frankrijk en dan ook nog Jules (1890-1973) die jezuiet werd en naar Indië trok, om gezondheidsredenen terug naar België kwam en dan onderwees in St-Ignatius te Antwerpen en zich inzette voor het werk van de daklozen o.a

Hardiquet Georges (Tienen 05.12.1949)

Gewijd te Mechelen	08.05.1976
Deken decanaat Tienen	30.11.1989
Pastoor Tienen S.Germanus	30.09.1999
Federatiepastoor federatie Tienen-Hoegaarden	01.09.2005
Pastoor Groot-Overlaar	01.09.2005
Pastoor Tienen H.Hart	01.09.2005

Pastoor Tienen O.L.V.ten Poel
Deken decanaat Zoutleeuw

01.09.2005
01.01.2007

Hoebanckx Henricus (Hoegaarden 25.02.1728-)⁸

Kanunnik te Leuven

1756

Zoon van Henri Hoebanckx en Marie-Anne Sweerts⁹

1793 **Hoebanckx Joannes** (Hoegaarden, 52 jaar) rés. Roosbeek-pastor

Landwijck Dionisius (Hoegaarden 07.05.1640-Park-Heverlee 13.11.1680)

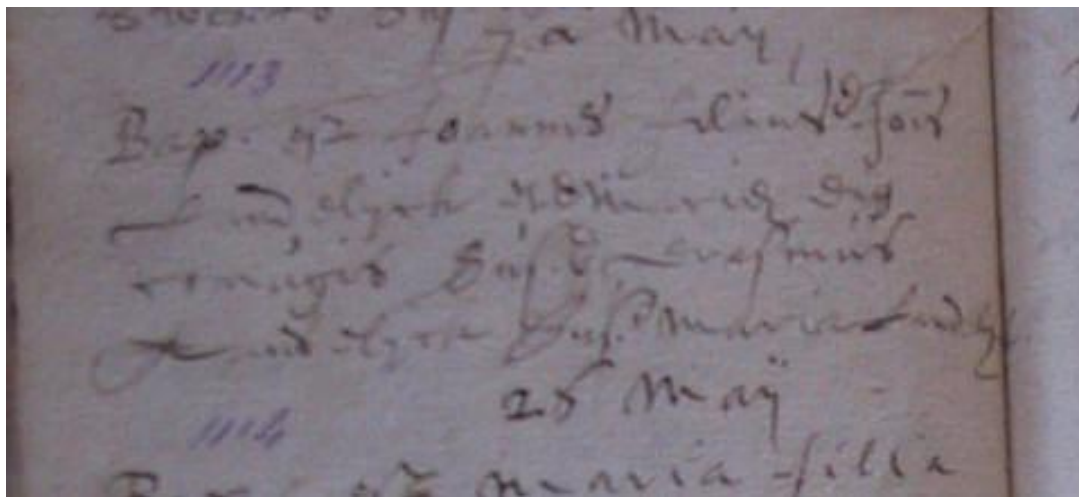
Priester van de abdij van Park-Heverlee

Gewijd te Antwerpen

04.06.1667

Abt van de abdij van Mariënwaard

1673

Lodewijckx Ernest (Hoegaarden 09.05.1905-14.01.1973)

Gewijd te Mechelen

02.06.1928

Eerste mis te Hoegaarden

04.06.1928

Aalmoezenier van het gasthuis te Brussel

1945/70

Zoon van dokter Emile Lodewijckx

Maes Mattheus (Hoegaarden 01.09.1739-Tienen 21.11.1801)¹⁰

Cisterciënzermonnik in de St.-Bernardusabdij te Hemiksem

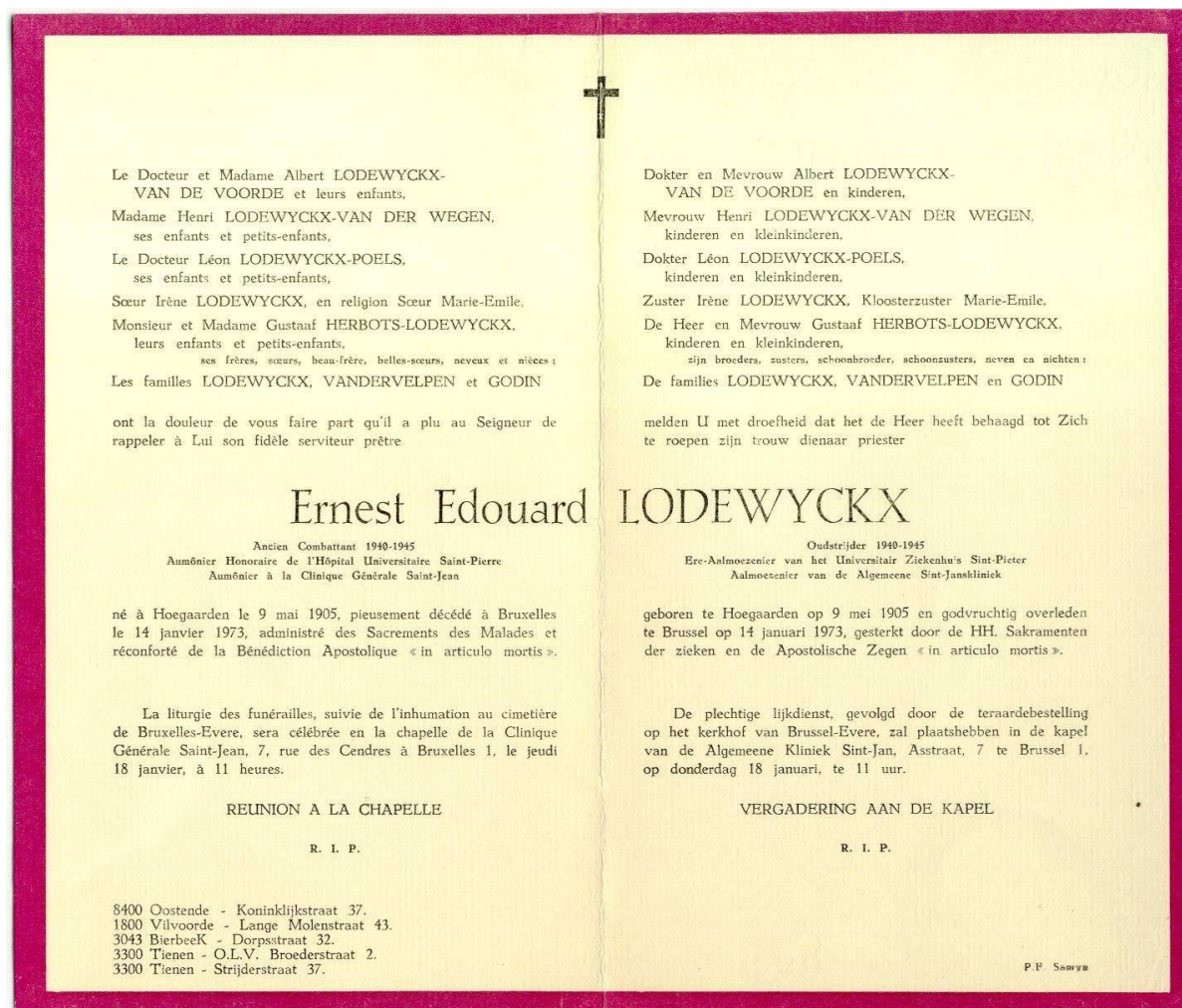
Gewijd te Mechelen

19.12.1767

⁸ zie Vercammen

⁹ Parochieregisters Hoegaarden, Geboorten, nr.528)

¹⁰ zie Vercammen

Het Hoegaardse Gasthuishof

(Dr Paul Kempeneers)

Mijn schoonouders, de smid Leopold Vandervesse en zijn vrouw Pelagie Casseau, woonden tegenover de nieuwe Post in de Gasthuisstraat in Hoegaarden. Hij werkte nijverig in de smis, zij in haar winkels. De panden behoorden tot het verdwenen Gasthuishof. Aan dit hof ontleende de straat haar naam: de Gasthuisstraat. Taalkundig erfgoed kost niets, maar gaat dikwijls wegens gebrek aan belangstelling verloren. Bij de verkoop van deze panden in 2002 stelde ik aan notaris Van Eeckhoudt voor, om in de verkoopsakte een voorwaarde in te lassen, namelijk het behoud van de naam Gasthuishof. De voorwaarde werd daadwerkelijk opgenomen, met akkoord van alle betrokkenen. In 2002 was van het oorspronkelijke hof niet veel meer te merken. Alleen een merkwaardige steen, met de datum 1752, was boven de deur van de smidse ingemetseld, in de Gasthuisstraat nummer 43. Intussen verrijst op deze plaats een heel complex.

Toe te juichen is het feit, dat de opdrachtgevers de oude steen van 1752, op een duidelijk zichtbare plaats, in het nieuwe Gasthuishof hebben aangebracht.

Het Gasthuis in Hoegaarden bestond zeker al in 1400. Het heette gewoon Gasthuis, in 1521 wat duidelijker *'tgasthuijs van hugaerden* en in 1618 gespecificeerd als *Sint Eloye gasthuys*. Bij het Gasthuis stond immers tot in de jaren 50 de kapel van Sint-Elooi.

In mijn werk *Hoegaardse Plaatsnamen* (1985) heb ik enkele attestaties aangehaald. Zo heet de kapel in 1617 met een omschrijving de *cappelle van sinte Eloij* en in 1663 met een

samenstelling *Sinte Loys capelle*. Op de dag van Sint-Elooi (1 december) was er altijd een hele begankenis in de Gasthuisstraat. In 1715 lees ik hierover in het kerkarchief van Hoegaarden, dat de pastoor een *solemnele misse* ging zingen in de kapel van Sint-Elooi. De pastoor kreeg voor deze dienst in de kapel het geld dat *uit den offer* werd gehaald.

De kapel is wel afgebroken, maar in het hoekhuis enkele meters vóór het nieuwe Gasthuishof zijn nog veel stenen te zien, die van de kapel afkomstig zijn. De oudst bekende vermelding van Gasthuishof dateert van 1617. Het heet dan het *gasthuijs hof daer de cappelle sinte Eloij is op staende*. Op 19 december 1791 betaalde een zekere Kempeneer (geen voorvader van mij), die getrouwd was met Elisabeth Vandermolen, 22 stuivers voor *een stuck van den hof van sinte eloij*. Hierop was een deel van het pachthof gebouwd.

Brouwerij van Vanhagendoren Emile (Hoegaarden 30.10.1871-20.02.1910), gehuwd met Vanherbergen Marie Julie (Hoegaarden 02.06.1873-), later de ijzerwinkel en café van het echtpaar Michel Vandervesse (+17.01.1924) -Peeters Eudolie(Hoegaarden 22.02.1877) en daarna de smidse en ijzerwinkel van het echtpaar Leopold Vandervesse en Pelagie Casseau van Outgaarden

Wij danken Dr. Paul Kempeneers, doctor in de Germaanse filologie, voor zijn bereidwillige medewerking. Hij is gehuwd met de oudste dochter van Leopold en Pelagie.

Hij heeft twee belangrijke werken over Hoegaarden geschreven:

Hoegaardse plaatsnamen, 1985, 348 p. + kaart, 14 euro + 3 euro verzendingskosten

Tiens en Hoegaards Idioticon, 2004, met foto's, 29 euro + 3 euro verzendingskosten

Te storten op rekening: 335-0571390-09

Inhoud Alpaidis XLIVste jaargang (2008), nrs 170-173

170 1/2008

Voorwoord en uitnodigingen

De 'Kroniek van Hoegaarden' (Christian Hennuy), index

Oorlogsdagboek 1914-1918, eerste zeven maanden van 1915 (M.Dodion)

Inhoud Alpaidis 2007

De grote kerk van Hoegaarden op oude postkaarten en foto's

Inhoud Familieschoon 2007

Inhoud 't Moutstockje 2007

171 2/2008

Overlijden burgemeester Frans Huon (1939-2008)

Het kapelleke van Onze Lieve Vrouw van Troost (M.Dodion)

Rondom de Grote Plaats (M.Dodion)

172 3/2008

De Hoegaardse dorpsstructuur (M.Dodion)

Een volledig Hoegaards oorlogsdagboek (M.Dodion) (vervolg vier)

De oudst bewaarde foto's in en van Mariadal (M.Dodion)

Hoegaardiërs priester of kloosterling vanaf ca. 1750 (M.Dodion)

Kunst in beeld; uitnodiging voordracht over Ermelindis (28.09.2008)

173 4/2008

De tweede wereldoorlog (1939/45) (M.Dodion)

De studiebeurs Henricus Peeters (1741) wordt nog altijd toegekend (M.Dodion)

DNA-project Oud Hertogdom Brabant

Aanvullingen voor de alfabetische lijst trefwoorden in het Repertorium: *Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht,...*

Boek:

Christian Hennuy, Kroniek van Hoegaarden, Meldert, Outgaarden en Hoxem 1978-2007,
Markante Feiten 1940-1977, Hoegaarden, 2008

Architectuur, gebouwen, monumenten

170 De grote kerk van Hoegaarden op oude postkaarten en foto's

171 Het kapelleke van O.L.V. van Troost
Rondom de Grote Plaats

Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden

173 De studiebeurs Henricus Peeters wordt nog altijd toegekend

Dorpsfiguren, personen

171 Overlijden burgemeester Frans Huon (1939-2008)

172 Hoegaardiërs priester of kloosterling vanaf ca. 1750

Geschiedenis

De Hoegaardse dorpsstructuur

Mariadal

172 De oudst bewaarde foto's

Meldert

172 Kunst in beeld: uitnodiging voordracht over Ermelindis

Religieuze geschiedenis

171 Het kapelleke van O.L.V. van Troost

172 Hoegaardiërs priester of kloosterling vanaf ca. 1750

Wereldoorlog I

170 Oorlogsdagboek 1914-1918, eertse zeven maanden van 1915

172 Een volledig Hoegaards oorlogsdagboek (vervolg vier)

Wereldoorlog II

173 De tweede wereldoorlog (1939/45)

Inhoud Familieschoon XLIXste jaargang (2008)

23(NR) 1/2008

Editio en uitnodigingen

Een nieuwe publicatie over Hoegaarden

Genealogie Taverniers (Lucia Boesmans en M.Dodion)

Dr. Edouard Lodewijckx (1892-1936) (M.Dodion)

Wat een rijke afstammeling Sweerts bezat te Antwerpen in de 17de eeuw (M.Dodion)

Inhoud Familieschoon 2007

24(NR) 2/2008

Overlijden van burgemeester Frans Huon, bijzonder protectieheer van de Confrerie

De bestuursraden bij de Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden

Verslag van de vergadering in de Tuinen van Hoegaarden (zaterdag 31.05.2008)

Dokter Edouard Lodewijckx (vervolg)

Wat bezat een rijke afstammeling Sweerts in de 17de eeuw te Antwerpen (vervolg)

Genealogie Taverniers-Hoegaarden (vervolg)

Bij het overlijden van José Coenen, echtgenote onderdeken Arthur Van Nerum

25(NR) 3/2008

Editio: de familievereniging Vandenbempt

Regentiedag zaterdag 11 oktober 2008 te Hoegaarden (uitnodiging)

Verslag van de vergadering in de Tuinen van Hoegaarden (zaterdag 27.07.2008)

Familie Putzeys

De genealogie Sweerts herschreven (Dr.Gilbert Vandenbempt)

Wat bezat een rijke afstammeling Sweerts in de 17de eeuw in Antwerpen

26(NR) 4/2008

De confrerie-la confrérie-the brotherhood

De confrerie van den Edelen Handboge opgericht te Hoegaarden (Dr Gilbert Vandenbempt)

Sweerts in Nederland (Maurice Dodion)

Nos soldats dans la grande armée

Les Van Nerum de Montpellier, où restent-ils?

Sièges et salles de fêtes des lignages

Deelname aan 'Généatica 2008' te Wavre op 15 en 16 november 2008

Aanvulling bij de brochure van de Regentiedag over de studiebeurs H.Peeters

Familienieuws: overlijden Elza Van Nerum, Renaat Cammu

Viering 100-jarige IrmaTesseur

Inhoud FAMILIESCHOON (XLIX nr 27(NR) 1/2009-01-03)

Art.94 Overlijden R.Cammu, echtg. Van Simone Van Nerum (M.Dodion)

Art.95 Irma Tesseur eeuweling (M.Dodion)

Art.96 Gestorven aan de pest in Hoegaarden (P.Kempeneers)

Art.97 Genealogie Sweerts herschreven, deel 2 (Dr.G.Vandenbempt)

Art.98 Georges Ugeux, les deux branches Coenen x Van Autgaerden (M.Dodion)

Art.99 250 jaar parochiekerk Sint Gorgonius (M.Dodion)

Vergeet je lidgeld voor 2009 niet te betalen

Een jaarabonnement kost 12.5 euro, te storten op rekening 310-0370021-52

Hoegaarden geeft nog twee andere tijdschriften uit:

't Moutstockje, driemaandelijks blad van de Hoegaardse biergilde

Familieschoon, driemaandelijks tijdschrift van de Confrerie van de V Geslachten

Een abonnement op **de drie tijdschriften samen** kost **26 euro** te storten op dezelfde rekening:

310-0370021-52

Onze website www.heemkring-hoegaarden.be

Alle inlichtingen Etienne Grooten, Residentie Beatrijs, 169, 3300 Tienen, 016/81 72 35
of

e-mail dodionm@hotmail.com

Bestuursleden Heemkundige Kring: Sweerts Georges (voorzitter), Grooten Etienne (secretaris), Kleynen Yvette, De Dobbeleer Elise, Nitelet Diane, Cipers Rik, Bouthé Irène, Saelmaekers Erik, Degeest Jan, Van Nerum Arthur, Dodion Maurice

Uitgave Hoegaardse Heemkring 't Nieuwhuys
Hoegaarden 2009